

4 Ιανουαρίου 1963

Γαλλικό «όχι» στη Βρετανία για την ΕΟΚ

Στις 18 Απριλίου 1951, έξι ευρωπαϊκές χώρες συμφώνησαν να δημιουργήσουν την Κοινοπραξία Άνθρακα και Χάλυβα. Σκοπός της ήταν η προοδευτική αποκατάσταση μιας κοινής αγοράς άνθρακα και χάλυβα, που τότε αποτελούσαν τα κύρια εργαλεία στην προσπάθεια της Ευρώπης να ανορθωθεί. Η συμφωνία μπήκε σε εφαρμογή και λειτούργησε αλλά πολύ νωρίς έγινε αντιληπτό πως το μέλλον βρισκόταν στην ατομική ενέργεια. Οι έξι χώρες προχώρησαν σε διαπραγματεύσεις, με στόχο να πετύχουν μια συμφωνία και σ' αυτό

τον τομέα. Σύντομα, άρχισε να ωριμάζει μια καινούργια ιδέα: Αφού ήταν δυνατή η συνεργασία στις πρώτες ύλες, γιατί να μην είναι και στα τελικά προϊόντα! Μια ευρωπαϊκή κοινή αγορά θα έλυσε πολλά ζητήματα.

Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία, Βέλγιο και Λουξεμβούργο (οι έξι χώρες της Κοινοπραξίας) άρχισαν να εργάζονται σοβαρά προς αυτή την κατεύθυνση. Σιγά σιγά, οι εμπορικοί στόχοι της κοινής αγοράς μεταβάλλονταν στο όραμα μιας ενωμένης Ευρώπης, αυθύπαρκτης και σεβαστής: Γεννήθηκε η ιδέα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ). Οι έξι κάλεσαν και τη Βρετανία να μετάσχει στις ζυμώσεις αλλά οι Βρετανοί ποτέ δεν πίστεψαν ότι κάτι τέτοιο ήταν δυνατό να γίνει. Στις διαβουλεύσεις, έστελναν πάντα κάποιον χαμηλόβαθμο παρατηρητή. Όταν φάνηκε πως η ιδέα της ΕΟΚ ήταν πραγματοποιήσιμη, οι Βρετανοί προσπάθησαν να την τορπιλίσουν αντιπροτείνοντας μια ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Οι Έξι προχώρησαν στη δημιουργία της ΕΟΚ. Η ιστορική συμφωνία υπογράφηκε στο Καπιτώλιο της Ρώμης, στις 25 Μαρτίου 1957. Απέναντί της, δημιουργήθηκε η Ζώνη των ΕΠΤΑ, μια ζώνη ελεύθερων συναλλαγών, στην οποία μετείχαν Βρετανία, Δανία, Πορτογαλία, Αυστρία, Νορβηγία, Σουηδία και Ελβετία.

Οι πρόοδοι της ΕΟΚ έκαναν τους Βρετανούς να αλλάξουν γνώμη. Ζήτησαν να μετάσχουν. Στη Γαλλία έγινε χαμός. Δε έφτανε που η Αγγλία είχε σαμποτάρει την ένωση, δεν της

αρκούσε που έστησε την ανταγωνιστική ζώνη των ΕΠΤΑ, τώρα γύρευε και ισότιμη συμμετοχή. Το αντιβρετανικό ρεύμα φούντωσε, το μίσος υπερίσχυσε. Ξαναθυμήθηκαν τη Ζαν ντ' Αρκ, τον Ναπολέοντα, ακόμα και τον Γουλιέλμο τον Κατακτητή. Στις 4 Ιανουαρίου 1963, η Γαλλία πρόβαλε το δικό της μισαλλόδοξο βέτο στη διεύρυνση της ΕΟΚ προς τα βρετανικά νησιά. Οι Βρετανοί έπρεπε να περιμένουν ακόμα εννέα χρόνια για να γίνουν δεκτοί.

1717: Δημιουργείται η Τριπλή Συμμαχία μεταξύ Αγγλίας, Γαλλίας και Ολλανδίας με σκοπό να σταματήσει τις βλέψεις της Ισπανίας στην Νότια Ευρώπη.

1896: Η Γιούτα εντάσσεται στις ΗΠΑ ως η 45η πολιτεία τους.

1944: Στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, οι συμμαχικές δυνάμεις ξεκινούν την αιματηρή επίθεσή τους στο Μόντε Κασίνο της Ιταλίας.

1951: Στον πόλεμο της Κορέας, Βορειοκορεάτες και Κινέζοι κομμουνιστές κυριεύουν την πρωτεύουσα της Νότιας Κορέας, Σεούλ.

1964: Πρώτη επίσκεψη πάπα (Παύλος ο ΣΤ΄) στον τάφο του Χριστού, στα Ιεροσόλυμα.

1995: Ο εκπρόσωπος της Τζόρτζια, Νιουτ Τζίνγκριτς εκλέγεται επίσημα εκπρόσωπος της Βουλής των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ. Ήταν ο πρώτος Ρεπουμπλικάνος που πήρε αυτή την θέση μέσα σε 40 χρόνια.

2000: Πεθαίνει ο Σπύρος Μαρκεζίνης, υπουργός Συντονισμού της κυβέρνησης Παπάγου, πρόεδρος του κόμματος των Προοδευτικών αργότερα και πρωθυπουργός της χούντας επί εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Είχε γεννηθεί στις 22 Απριλίου 1909.

2002: Πρώτη εισβολή χιονιά στο κέντρο της Αθήνας τον 21^ο αιώνα. Εκατοντάδες αυτοκίνητα αποκλείονται στην εθνική οδό Αθήνας – Λαμίας και οι οδηγοί και επιβάτες τους ακινητοποιούνται στην παγωνιά πάνω από 25 ώρες. Η Αττική και άλλοι νομοί κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

2004: Με 85,5% των ψήφων, ο Μιχαήλ Σασκαβίλι (ο «Μίσα») εκλέγεται πρόεδρος της Γεωργίας, μόλις σαράντα ημέρες μετά την «βελούδινη» ανατροπή του Έντουαρντ Σεβερνάτζε, που δηλώνει ότι κι αυτός «Μίσα» ψήφισε.

Η 4^η Ιανουαρίου στον πολιτισμό

4 Ιανουαρίου 1960

Σκοτώ νεται ο Αλμπέρ Καμύ

Γιος ενός Γάλλου εργάτη και μιας Ισπανίδας καθαρίστριας, ο Αλμπέρ Καμύ γεννήθηκε στο Αλγέρι, στις 7 Νοεμβρίου 1913. Δεν είχε ακόμα κλείσει χρόνο, όταν ο πατέρας του σκοτώθηκε στην πρώτη μάχη του Μάρνη (4 – 13 Σεπτεμβρίου 1914), με την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου. Για να επιβιώσουν, η μητέρα του, με τον μεγαλύτερο αδελφό του και τον ίδιο, αναγκάστηκαν να στριμωχτούν σε δυο δωμάτια μαζί με τη γιαγιά κι ένα παράλυτο θείο. Οι παιδικές αναμνήσεις του καταγράφηκαν στο έργο «Η λάθος και η σωστή πλευρά» (1937). Ευτύχησε να έχει ένα πολύ καλό δάσκαλο που τον βοήθησε να πάρει υποτροφία κι έτσι να βγάλει το γυμνάσιο. Στα 17 του, ήταν φανατικός ποδοσφαιριστής αλλά τον χτύπησε η φυματίωση βάζοντας τέλος σε μια αμφίβολη αθλητική σταδιοδρομία. Το σπιτάκι ήταν ό,τι χειρότερο για την υγεία του. Μετά από μια σύντομη φιλοξενία σε ένα θείο του, χασάπη και οπαδό του Βολτέρου, ο Καμύ πήγε να μείνει μόνος του, φοιτητής στο πανεπιστήμιο στο Αλγέρι. Η διδακτορική διατριβή του εξέταζε τη σχέση ανάμεσα στη χριστιανική και την ελληνική σκέψη, αντιπαραβάλλοντας τον φιλόσοφο Πλωτίνο με τον Άγιο Αυγουστίνο. Διάβασε κλασικούς και σύγχρονους του συγγραφείς, ελκύστηκε από τον μαρξισμό και, την περίοδο 1934 – 1935, έγινε μέλος του κομμουνιστικού κόμματος Αλγερίας, ενώ την ίδια περίοδο προωθούσε τη γνωριμία των εργατών με το θέατρο. Έμελλε να προσχωρήσει στον υπαρξισμό φθάνοντας ως τα όρια του μηδενισμού και προκαλώντας την κριτική του Σαρτρ.

Στα 1942, εκδόθηκαν τα μυθιστορήματά του «Ο ξένος» (μια αδυσώπητη κριτική του τότε

σύγχρονου τρόπου ζωής, με τον ήρωά του να καταδικάζεται σε θάνατο, επειδή αρνιόταν να προσαρμοστεί στα κοινωνικά καλούπια) και «Ο μύθος του Σίσιφου», στο οποίο φλερτάρει με τον μηδενισμό. Το 1944, παρουσιάζει το θεατρικό έργο «Η διαγώνια σκέψη» και το 1945 τον «Καλιγούλα», που θεωρήθηκαν σταθμοί στο θέατρο του παράλογου. Στα 1947, το μυθιστόρημα «Η Πανούκλα» προκάλεσε οξύτατες συζητήσεις. Συνέχισε να προκαλεί και, το 1957, δημοσίευσε το έργο «Ο εξόριστος και το βασίλειο». Τη χρονιά αυτή τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ. Αφιέρωσε τον λόγο του στον αφανή εκείνο δάσκαλο, στο Αλγέρι. Και ομολόγησε πως, αν αποφάσιζε ο ίδιος, θα έδινε το Νόμπελ στον Αντρέ Μαλρό. Στις 4 Ιανουαρίου 1960, στα 47 του χρόνια, σκοτώθηκε σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα.

1643: Γεννιέται ο Άγγλος επιστήμονας και μαθηματικός, Ισαάκ Νεύτων. Έγινε γνωστός με τον νόμο της βαρύτητας που καθιέρωσε. Σύμφωνα με άλλες πηγές, είχε γεννηθεί στις 25 Δεκεμβρίου του 1642. Πέθανε το 1727.

1785: Γεννιέται ο Ιάκωβος Γκριμ. Μαζί με τον αδελφό του Γουλιέλμο (1786 - 1859) συνέλεξε τις λαϊκές παραδόσεις και ιστορίες και τις κατέγραψε δημιουργώντας τη συλλογή που ονομάζουμε «Τα παραμύθια των αδελφών Γκριμ». Ο Ιάκωβος πέθανε το 1863.

1809: Γεννιέται ο τυφλός κι ο ίδιος Γάλλος εφευρέτης του συστήματος ανάγνωσης για τυφλούς Λουδοβίκος Μπράιγ. Πέθανε στις 6 Ιανουαρίου 1852.

1941: Εκτελείται από τους ναζί ο αντιστασιακός πολιστής και κολυμβητής του Ηρακλή

Θεσσαλονίκης, Γεώργιος Ιβάνοφ. Μετά την απελευθέρωση, δόθηκε το όνομά του στο κλειστό γήπεδο μπάσκετ του Ηρακλή.

1958: Διαμελίζεται και πέφτει στην Γη, ο «Σπούτνικ 1», ο πρώτος τεχνητός δορυφόρος στον κόσμο που είχε εκτοξευτεί από την Σοβιετική Ένωση στις 4 Οκτωβρίου 1957.

1965: Πεθαίνει ο Άγγλος ποιητής και θεατρικός συγγραφέας, Τ. Σ. Έλιοτ που είχε γεννηθεί στην Αμερική («Η Χαμένη Γη», «Φόνος στον Καθεδρικό ναό», «Τέσσερα κουαρτέτα» κ.α.). Είχε κερδίσει το βραβείο Νόμπελ (1948). Γεννήθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1888.

1991: Στο παγκόσμιο πρωτάθλημα καταδύσεων, η 12χρονη Κινεζούλα Φου Μινγκ Ξία κερδίζει χρυσό μετάλλιο και γίνεται η μικρότερη πρωταθλήτρια όλων των εποχών και των αθλημάτων.

2010: Στο Ντουμπάι που βρίσκεται στο χείλος της πτώχευσης, εγκαινιάζεται ο υψηλότερος ουρανοξύστης του κόσμου: ύψος 828 μ.